

Силабус
навчальної дисципліни
Податки та системи оподаткування бізнесу
Taxes and Business Taxation Systems
2025-2026 навчальний рік

Освітньо-професійна програма **Економіка**
Спеціальність освіти спеціальності **051 Економіка**
Галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**
Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Викладач	Несторенко Тетяна Петрівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/nestorenko-tetyana-petrivna/
Контактний тел.	
Е-mail викладача:	tp_nestorenko@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Середа 16:00-16:40 за допомогою дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	26	24	100	Екзамен

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: податки, податкова система, оподаткування, податкова політика, податкове навантаження, податкове планування, податковий облік, податкова звітність, ПДВ, акцизний податок, прямі податки, непрямі податки, спрощена система оподаткування, загальна система оподаткування, суб'єкти господарювання, податковий контроль, фінансова відповідальність.

Мета та предмет курсу: мета курсу – формування у здобувачів розуміння сутності соціального бізнесу та його ролі у вирішенні суспільних у здобувачів системи знань щодо сутності та механізмів функціонування податкових систем, розвиток практичних навичок застосування податкового законодавства, вибору оптимальної системи оподаткування для бізнесу, здійснення податкового планування та оцінки податкового навантаження. Предмет курсу – теоретичні та практичні аспекти функціонування податкових систем і механізмів оподаткування діяльності суб'єктів господарювання, включаючи процеси нарахування і сплати податків, податкового обліку, планування, контролю та оптимізації податкових зобов'язань бізнесу.

Компетентності та програмні результати навчання: ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

ПР6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. ПР9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. ПР10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання,

визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності. ПР11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних відносин. ПР12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПР18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. ПР25. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності бізнесових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Зміст курсу: Сутність, функції та роль податків у економіці. Податкова система: принципи побудови та елементи. Податкова політика держави та її вплив на бізнес. Класифікація податків і зборів. Загальнодержавні податки: характеристика та механізм справляння. Місцеві податки і збори. Прямі податки в діяльності суб'єктів господарювання. Непрямі податки та їх вплив на бізнес (ПДВ, акциз). Спрощена система оподаткування, обліку та звітності. Загальна система оподаткування підприємств. Податкове навантаження бізнесу та його оптимізація. Податкове планування та податкова стратегія підприємства. Податковий облік і звітність суб'єктів господарювання. Податковий контроль та відповідальність за порушення податкового законодавства. Міжнародні аспекти оподаткування бізнесу. Сучасні тенденції розвитку податкових систем.

Методи навчання: У межах курсу застосовуються різноманітні методи навчання, що забезпечують поєднання теоретичної підготовки та практичної спрямованості освітнього процесу. До словесних методів належать лекції із використанням комп'ютерних інформаційних технологій (зокрема презентацій PowerPoint), семінарські заняття, пояснення, розповідь, бесіда та бліцопитування. Серед наочних методів використовуються спостереження, ілюстрування та демонстрування навчального матеріалу. Практичні методи передбачають інсценування, виконання ігрових і практичних вправ, моделювання проблемних ситуацій, інтелектуальні розминки (головоломки), роботу в групах і мінігрупах («team building»), а також застосування методу case-study. З метою стимулювання інтересу до навчання та підвищення мотивації навчально-пізнавальної діяльності використовуються навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості (зокрема метод цікавих аналогій), а також ретроспективний метод.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): курс має низку організаційних особливостей, спрямованих на забезпечення максимально ефективного засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань і практичних навичок. У разі ракетних ударів або виникнення інших надзвичайних ситуацій пріоритетом є безпека здобувачів освіти. Якщо під час заняття оголошується повітряна тривога, заняття негайно припиняється, а подальший формат роботи узгоджується додатково (перенесення заняття або виконання завдань в асинхронному режимі). Просимо неухильно дотримуватися інструкцій із безпеки та за можливості інформувати викладача про свій стан і готовність продовжити навчання. Освітній процес передбачає проведення лекцій із мультимедійним супроводом, спрямованих на формування системних теоретичних знань та їх практичну ілюстрацію, а також практичних занять, під час яких здобувачі освіти відпрацьовують навички корекції мовленнєвих порушень, зокрема постановки звуків на пацієнтах або навчальних моделях. Дистанційне навчання здійснюється з використанням платформ Moodle та Zoom. З метою підвищення ефективності навчання і забезпечення взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу під час занять у Zoom увімкнення відео є обов'язковим, оскільки це сприяє кращому розумінню засвоєння матеріалу та забезпечує більш персоналізовану комунікацію; у разі наявності поважних причин для відсутності відеозв'язку необхідно завчасно повідомити викладача. Передбачено регулярне виконання домашніх завдань як теоретичного, так і практичного характеру. Дотримання встановлених термінів виконання завдань є обов'язковим, однак у разі виникнення надзвичайних обставин (зокрема ракетні обстріли, відсутність зв'язку тощо) терміни можуть бути переглянуті. Від здобувачів освіти очікується дотримання принципів академічної доброчесності та професійної етики. Додаткові матеріали, рекомендована література та онлайн-

ресурси розміщені на Google Drive, посилання на який доступне на платформі Moodle. Оперативна комунікація та вирішення організаційних питань здійснюється у групі Telegram з огляду на можливі форс-мажорні обставини (блекаут, локдаун, відсутність зв'язку тощо) під час дистанційного навчання поза межами БДПУ. Зазначені положення можуть доповнюватися або змінюватися залежно від поточної ситуації; у разі виникнення запитань або пропозицій просимо звертатися до викладача.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ноутбук, проектор); програмне (Moodle, репозитарій); наочність (презентації), логопедичні зонди, дидактичний матеріал.

Система оцінювання.

Шкала нарахування рейтингових балів

№ п/п	Види робіт	Кількість балів
1	Рейтингове оцінювання курсу аудиторних занять та самостійної роботи:	
1.1	Підготовка фіксованого виступу	0-5 балів
1.2	Участь у обговоренні питань плану аудиторних занять	0-5 балів
1.3	Використання додаткових літературних джерел, анотації статей	0-5 балів
1.4	Підготовка реферату	0-5 балів
1.5	Підготовка наукового повідомлення	0-5 балів
1.6	Самостійне опрацювання окремих питань	0-5 балів
1.7	Тестування	0-5 балів
1.8	Перевірка зошита (конспектів)	0-5 балів
2	Форми модульного контролю:	
2.1	Глибоке розкриття всіх питань	5 балів
2.2	Повна, коротка відповідь	4 бали
2.3	Коротка відповідь з кількома помилками	3 бали
2.4	Неповна відповідь	2 бали
2.5	Неповна відповідь зі значною кількістю недоліків	1 бал
2.6	Незадовільна відповідь	0 балів

Формою підсумкового (сумативного) семестрового контролю є екзамен у обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Як рахуються бали: поточний контроль (макс. 20 балів) + самостійні роботи (макс. 30 балів) + екзамен (макс. 50 балів) = 100 балів

Шкала оцінювання

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Податковий кодекс України : закон України від 02.12.2010 р. №2755–VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Митний кодекс України : закон України від 13.03.2012 р. № 4495–VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
3. Бюджетний кодекс України : закон України від 08.07.2010 р. № 2456–VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
4. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с. <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Podatkova-systema-navchal-nyy-posibnyk.pdf>
5. Податкова система : навч. посіб. / В. Л. Андрущенко, В. О. Осмятченко, Я. О. Ізмайлов, [та ін.] ; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2020. 492 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні» ; т. 155). URL: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/655>

Допоміжна

1. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <http://www.customs.gov.ua>
4. Nestorenko, T., Koinash, M., Nestorenko, O., & Symonenko, D. (2024). Modelling of innovative and investment processes in resort cities and destinations. Development Service Industry Management, (4), 351–357. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-8\(54\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-8(54)).
5. Zakharchenko, P., Nestorenko, T., & Koinash, M. (2024). Innovative and Investment Development of Resort Cities and Destinations: Sustainable Development Modelling. Modeling the Development of the Economic Systems. (4), 400–404. <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-14-52>

Інтернет-ресурси

1. Журнал «Податки &бухоблік». URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu>.
2. Інтегрований веб-сайт книг з податкової системи. URL: <https://www.yakaboo.ua/podatкова-sistema>.
3. Офіційний сайт бібліотеки ім. В. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sts.gov.ua>.